

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie adwokata **M. S.** obwinionego o popełnienie przewinień dyscyplinarnych z art. 80 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze w zw. z § 8, § 16, § 49 oraz § 53 w zw. z § 5 ust. 8 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu, po rozpoznaniu w dniu 4 października 2023 r. w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu, kasacji obwinionego – adw. M. S., od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury w Warszawie z dnia 28 maja 2022 r., sygn. akt WSD 150/21, utrzymującego w mocy w zakresie pkt 1 zaś w pozostałej części uchylającego, orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej [...] z dnia 14 września 2021 r., sygn. akt SD [...],

postanowił:

- I. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
- II. zasądzić od obwinionego adw. M. S. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 20 (dwudziestu) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z 8 kwietnia 2021 r. Rzecznik Dyscyplinarny [...] Izby Adwokackiej w [...] zwrócił się do Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej [...] o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adw. M. S., obwinionemu o to, że:

1. w dniu 18 września 2018 roku, w korespondencji SMS groził byłej klientce A. K. (poprzednio G.) wszczęciem postępowania dyscyplinarnego przed rzecznikiem dyscyplinarnym radców prawnych, tj. o czyn z art 80 ustawy Prawo o adwokaturze w związku z § 16 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu;
2. w okresie od co najmniej 31 sierpnia 2017 roku, będąc pełnomocnikiem A. G. (obecnie K.) nie informował klientki o stanie sprawy i wynikach postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika przy Sądzie Rejonowym w Środzie Wielkopolskiej D. K. sygn. KMP 91/05, tj. o czyn z art. 80 ustawy Prawo o adwokaturze w zw. z § 8 i § 49 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu;
3. w okresie od 25 września 2017 roku, po wypowiedzeniu mu przez A. G. (obecnie K.) pełnomocnictwa nie wydał jej, po otrzymaniu wezwania, dokumentów związanych z postępowaniem egzekucyjnym, prowadzonym przez Komornika przy Sądzie Rejonowym w Środzie Wielkopolskiej D. K. sygn. KMP 91/05, tj. o czyn z art. 80 ustawy Prawo o adwokaturze w zw. z § 53 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu.

Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej [...], orzeczeniem z 14 września 2021 r., uznał obwinionego adw. M. S. za winnego popełnienia wszystkich trzech zarzucanych mu przewinień dyscyplinarnych i za to na podstawie art. 84 ustawy Prawo o adwokaturze, wymierzył mu łączną karę nagany oraz zwrot zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego w kwocie 1.000 zł na rzecz [...] Izby Adwokackiej.

Odwołanie od powyższego orzeczenia wniósł obwiniony.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury w Warszawie orzeczeniem z 28 maja 2022 r., utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie w zakresie jego punktu pierwszego, zaś w pozostałej części uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Dyscyplinarnemu Izby Adwokackiej [...] oraz obciążył tę Izbę kosztami postępowania przed sądem II instancji.

Od tego orzeczenia kasację wniósł obwiniony adw. M. S., który zaskarżył je w zakresie punktu pierwszego na swoją korzyść.

Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił rażące naruszenie prawa materialnego, tj. § 16 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu, poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że jego zachowanie w niniejszym stanie faktycznym wypełnia znamiona wskazanej normy prawnej, w sytuacji gdy wskazany przepis prawa materialnego wyraźnie stanowi o „korespondencji zawodowej”, czyli ustawodawca zawęził w tym przypadku prawną ocenę zachowań adwokata do czynności stricte związanych z wykonywaniem przez niego działań zawodowych, a oddzielił tym samym zachowania danej osoby (która jest jednocześnie adwokatem) od działań zmierzających do ochrony jej prywatnych interesów, w sytuacji gdy działa ona we własnym imieniu.

Podnosząc ten zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia w zaskarżonej części poprzez uchylenie rozstrzygnięcia w punkcie pierwszym i uniewinnienie go od stawianego zarzutu dyscyplinarnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście bezzasadna z następujących przyczyn.

Granice ustaleń stanu faktycznego stanowi dwuinstancyjne postępowanie przed Sądem dyscyplinarnym.

Stan faktyczny nie jest kwestionowany na etapie kasacyjnym.

Nie można stwierdzić rażącego naruszenia prawa materialnego. Dopiero rażące naruszenie prawa stanowi podstawę kasacji – art. 91b ustawy z 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze „Kasacja może być wniesiona z powodu rażącego naruszenia prawa, jak również rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej” oraz art. 523 § 1 k.p.k. („innego rażącego naruszenia prawa”) w zw. z art. 95n pkt 1 Prawa o adwokaturze.

Zarzuty naruszenia § 16 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu nie wystarczają do stwierdzenia rażącego naruszenia tego przepisu.

Rzecz w tym, że skoro adwokaci sami przyjmują Zbiór Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu, to również sami decydują o jego wykładni.

W sprawie Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej [...] i Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury w Warszawie były zgodne co do wykładni zapisu z § 16 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu.

Nie ma podstaw do kwestionowania tej wykładni.

§ 16 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu zakazuje adwokatowi zachowań uchybiających „godności zawodu adwokackiego”, co uprawnia stwierdzenie, że wyrażenie użyte w następnym zdaniu – „*W korespondencji zawodowej...*” odnosi się do korespondencji związanej z zawodem adwokata.

Na tej płaszczyźnie zaistniała relacja zawodowa z pokrzywdzoną, z którą łączy się korespondencja sms.

Kasacja całkowicie pomija istotę czynu przypisanego skarżącemu, czyli że w korespondencji sms groził był klientce.

Skarżący nie został obwiniony i osądzony za korespondencję z prywatnej sfery życia.

Niewłaściwe zachowanie, za które wymierzono karę dyscyplinarną jednoznacznie związane jest z zawodem adwokata.

Zakaz ujęty w § 16 Zbiorze Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu jest jasny i dlatego odpowiedzialności nie wyłącza twierdzenie, że obwiniony działał we własnym imieniu i w sferze jego prywatnych interesów.

Wypowiedzenie przez mocodawczynię pełnomocnictwa wcale nie wprowadza kontratypu, że korespondencja z byłą klientką nie jest już korespondencją zawodową. Przeciwnie nadal jest to korespondencja zawodowa w rozumieniu § 16 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu, bo bezpośrednio łączy się z wcześniejszymi czynnościami zawodowymi obwinionego jako adwokata.

Skarżący to potwierdza, skoro podaje, iż po ustaniu pełnomocnictwa kontaktował się z panią K. już tylko w celach uzyskania należnego mu honorarium. Wprost też stwierdza, że jego zachowanie miało tylko wyłącznie na celu ochronę jego interesów i było ono związane z wykonywaniem przez niego zawodu.

Treść i znaczenie korespondencji sms to sfera faktów, która obejmuje również ustalenia intencji obwinionego. Ustalenia WSD w tej sferze wiążą Sąd Najwyższy w ocenie zarzutu materialnego skargi i nie pozwalają stwierdzić naruszenia § 16 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu na tej płaszczyźnie, skoro WSD ustalił, iż intencją obwinionego było wprowadzenie niepokoju u odbiorcy, niepewności – co jest swego rodzaju szantażem. Takie zachowanie jest „grożeniem wszczęcia postępowania” w rozumieniu § 16 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu, nie zaś opartą na przepisach próbą dochodzenia swoich praw. Wszak ostatnie zdanie korespondencji z 18 września 2018 r. ma następującą treść – *„Mam w piątek spotkanie z rzecznikiem dyscyplinarnym w Izbie Radców i nie wiem czy (zgodnie z zasadami etyki) mam inicjować postępowanie w naszej sprawie. Czekam na pilny kontakt”*.

Z tych motywów orzeczono o oddaleniu kasacji jako oczywiście bezzasadnej (art. 535 § 3 k.p.k. w zw. z zw. z art. 95n pkt 1 ustawy Prawo o adwokaturze).

O kosztach postępowania przed Sądem Najwyższym orzeczono na podstawie art. 95n pkt 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze w zw. z art. 618 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 663 ze zm.), zasądzając od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w wysokości 20 zł.

[M. T.]

[ms]

